

Wyzwania dla doradztwa rolniczego

dr Ryszard Zarudzki
Wiceminister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stare Pole, 17 września 2019 r.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”
Prezentacja opracowana przez Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

System doradztwa rolniczego w Polsce

System mieszany: publiczno-prywatny, który tworzą:

- ▶ jednostki doradztwa rolniczego
- ▶ prywatne podmioty doradcze
- ▶ izby rolnicze

Jednostki doradztwa rolniczego to:

- ▶ Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie i
- ▶ 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jednostki doradztwa rolniczego podległe przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

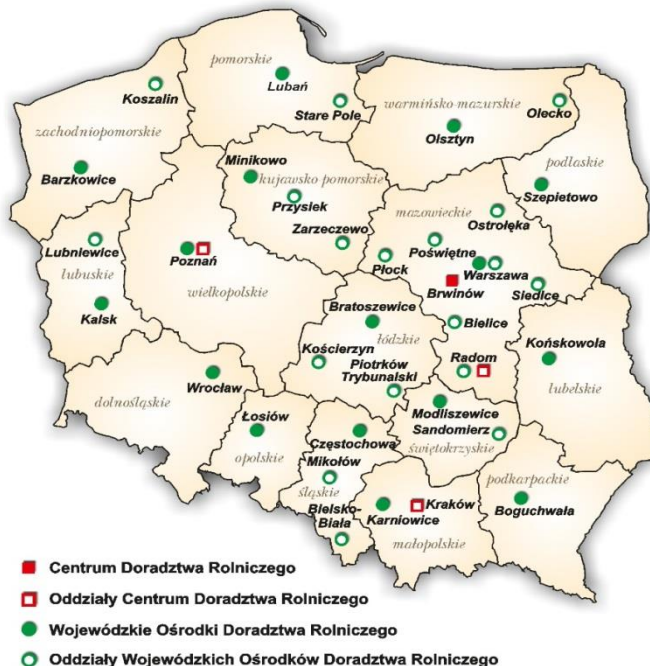
16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego

9 ośrodków ma oddziały w województwie

W każdym z 16 ODR-ów na poziomie powiatów (lub grup powiatów) znajdują się biura powiatowe, doradcy pracują też na poziomie gminy

Zatrudnienie: prawie 4 tys. osób, w tym ponad 3,1 tys. doradców

JEDNOSTKI DORADZTWA ROLNICZEGO

Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie posiada 4 oddziały:

- w Krakowie
- w Poznaniu
- w Radomiu
- w Warszawie

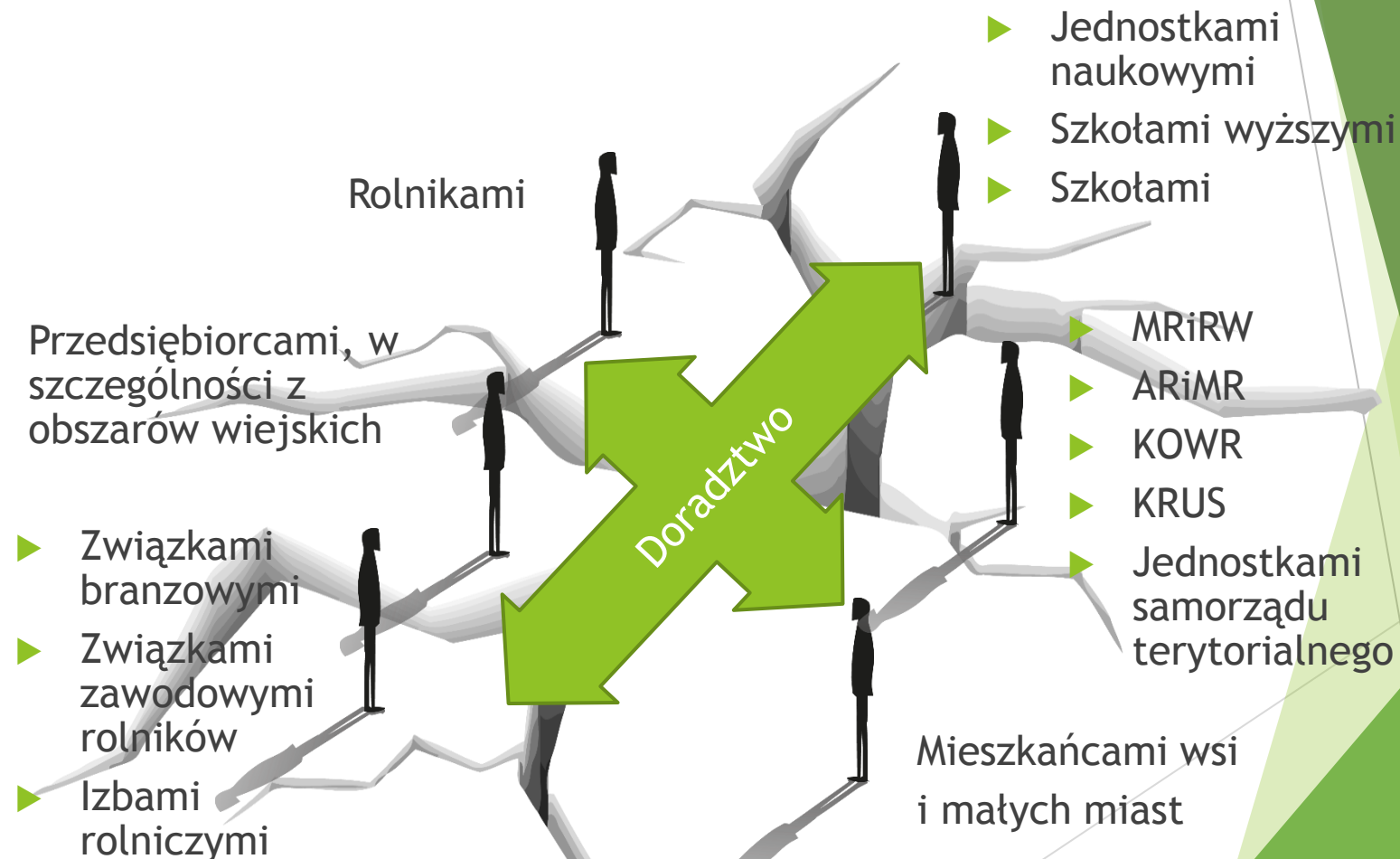
Wybrane zadania Centrum Doradztwa Rolniczego (CDR)

- ▶ Doskonalenie zawodowe doradców rolniczych (zarówno prywatnych jak i publicznych)
- ▶ Przygotowywanie jednolitych sposobów działania dla ośrodków doradztwa
- ▶ Upowszechnianie wyników badań naukowych w praktyce rolniczej
- ▶ Koordynacja realizacji zadań Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)
- ▶ Koordynacja zadań z zakresu rolnictwa ekologicznego realizowanych przez ODR
- ▶ Analizy i prognozy związane z rozwojem doradztwa rolniczego
- ▶ Prowadzenie list doradców rolniczych oraz szkoleń i egzaminów uprawniających do wpisu na te listy
- ▶ Wykonywanie zadań Jednostki Centralnej Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Wybrane zadania ośrodków doradztwa rolniczego

- ▶ Prowadzenie szkoleń dla rolników i mieszkańców obszarów wiejskich z bardzo szerokiego zakresu
- ▶ Przekazywanie informacji wspierającej rozwój produkcji rolniczej
- ▶ Usługi doradcze dla rolników i mieszkańców wsi
- ▶ Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego
- ▶ Wypełnianie wniosków i innych dokumentów niezbędnych do przyznania pomocy finansowej
- ▶ Organizacja targów, wystaw, pokazów, konferencji upowszechniających wiedzę rolniczą
- ▶ Realizacja zadań Sieci innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich w województwie (SIR)

Jednostki doradztwa rolniczego realizują zadania współpracując z:

Podjęte działania

- ▶ Przeniesienie nadzoru nad ośrodkami doradztwa rolniczego do MRiRW
- ▶ Stopniowe zwiększanie finansowania
- ▶ Tworzenie i rozwój Sieć innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)
- ▶ Działania inicjowane przez MRiRW wzmacniające przepływ wiedzy i innowacji
- ▶ Działania na rzecz informatyzacji w doradztwie
- ▶ Wykorzystanie środków PROW

Przeniesienie nadzoru nad ODR-ami do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pozwoliło na:

- ▶ ukierunkowywanie działalności ośrodków doradztwa rolniczego na najważniejsze zadania, związane z realizacją Planu dla wsi, Wspólnej Polityki Rolnej i wynikające z aktualnej sytuacji w rolnictwie (priorytety działalności doradczej)
- ▶ usprawnienie realizowanych zadań i rozwiązywania bieżących problemów
- ▶ szersze włączenie jednostek doradztwa rolniczego w proces konsultacji dokumentów opracowywanych w MRiRW, związanych z realizacją polityki rolnej, co w większym stopniu umożliwia dostosowanie do potrzeb
- ▶ zacieśnienie współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy jednostkami doradztwa
- ▶ zacieśnienie współpracy z innymi podmiotami nadzorowanymi przez Ministra, w tym z instytutami badawczymi

Finansowanie

Główne źródła finansowania zadań jednostek doradztwa rolniczego:

- ▶ dotacja z budżetu państwa przekazywane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na realizację zadań ośrodków doradztwa rolniczego (ODR) to ok. 67 % ich przychodów z działalności

Finansowanie zadań jednostek doradztwa (ODR+CDR) rolniczego w latach z budżetu państwa:

- ▶ 2015 - 173,6 mln zł, w tym 8 mln na wydatki majątkowe
- ▶ 2016 - 183,5 mln zł, w tym 9,6 mln na wydatki majątkowe
- ▶ 2017 - 208,3 mln zł, w tym prawie 24 mln na wydatki majątkowe
- ▶ 2018 - 209 mln zł, w tym ponad 21 mln na wydatki majątkowe
- ▶ 2019 - prawie 221 mln zł, w tym ponad 20 mln na wydatki majątkowe
- ▶ 2020 - ponad 227 mln zł, w tym 16,5 mln na wydatki majątkowe

W latach 2016-2020 jednostki otrzymują ponad 77 mln zł na wydatki majątkowe

Tworzenie Sieci innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)

- ▶ Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) została powołana w 2015 r. w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW).

CELE:

- ▶ ułatwianie tworzenia oraz funkcjonowania sieci kontaktów
- ▶ ułatwianie wymiany wiedzy fachowej oraz dobrych praktyk w zakresie innowacji
- ▶ pomoc w tworzeniu Grup Operacyjnych EPI

Sieć utworzona w oparciu o wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego i Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie jako koordynatora Sieci

Ok. 23 brokerów innowacji i 25 koordynatorów działań sieci z jednostek doradztwa

ALE... potrzeba zaangażowania całego ODR

Przykładowe działania MRiRW wzmacniające przepływ wiedzy i innowacji

- ▶ Wizyty doradców w instytutach badawczych
- ▶ „Wyspy innowacji” na największych imprezach targowych
- ▶ Wspólne spotkania kierownictwa jednostek doradztwa i instytutów badawczych nadzorowanych przez MRiRW
- ▶ Cykliczne konferencje: innowacyjne rozwiązania dla polskiego rolnictwa
- ▶ Udział doradców w Radach Naukowych instytutów
- ▶ Udział przedstawicieli nauki w Radach Społecznych jednostek doradztwa rolniczego
- ▶ Tworzenie grup tematycznych w ramach KSOW
- ▶ Promowanie wspólnego udziału nauki i doradztwa w projektach Horyzont 2020 i Gospostrateg
- ▶ Inicjowanie różnych form współpracy, np. praktyki doradców w zakładach doświadczalnych instytutów

Przykładowe działania na rzecz informatyzacji usług doradczych

- ▶ projekt eDWIN „Internetowa Platforma Doradztwa i Wspomagania Decyzji w Integrowanej Ochronie Roślin” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC)
- ▶ rozpoczęcie wprowadzania elektronicznego obiegu korespondencji (EZD PUW) w ośrodkach doradztwa rolniczego
- ▶ projekt INTER-NAW „Budowa efektywnego modelu interaktywnego systemu wspierania decyzji agrochemicznych w celu optymalizacji nawożenia i ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego” - również narzędzia dla doradców
- ▶ próby pozyskania środków na realizację projektu „Elektroniczna Platforma Usług Doradztwa Rolniczego i Transferu Wiedzy

PROW na lata 2014-2020

- ▶ szkolenia dla rolników - działanie „Transfer wiedzy i działalność informacyjna”
- ▶ programy doradcze - poddziałanie „Wsparcie korzystania z usług doradczych”
- ▶ szkolenia dla doradców i wkrótce studia podyplomowe
- ▶ udział doradztwa w projektach realizowanych przez grupy operacyjne w ramach działania „Współpraca” - udział ośrodków w 33 na 90 wniosków złożonych w drugim naborze
- ▶ działania sieciujące i upowszechniające innowacje w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)
- ▶ liczne projekty realizowane przez ośrodki doradztwa rolniczego ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW)

Wyzwania z perspektywy MRiRW (1)

- ▶ Utrzymanie doświadczonych doradców,
- ▶ Zapewnienie doradcom odpowiednich warunków pracy i narzędzi pracy
- ▶ Zapewnienie dostępności wysokiej jakości szkoleń dla doradców
- ▶ Rozwój specjalizacji doradców
- ▶ Wprowadzenie ścieżki awansu zawodowego (też program dla młodych doradców)
- ▶ Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych i podnoszenie kompetencji doradców w tym zakresie
- ▶ Tworzenie lub rozwój baz danych, zapewnienie doradcom dostępu do istniejących baz,

Wyzwania z perspektywy MRiRW (2)

- ▶ Wzmocnienie sieci SIR i rozwój sieciowania doradców
- ▶ Zapewnienie finansowania przedsięwzięć wspierających przepływ wiedzy i informacji pomiędzy nauką a praktyką
- ▶ Szersze wykorzystanie projektów demonstracyjnych, rozwój systemu szkoleń dla doradców (w tym studiów podyplomowych, praktyk w instytutach badawczych, programy szkoleniowe dla młodych doradców, wymiany)
- ▶ Szersze wsparcie projektów realizowanych przez grupy operacyjne w ramach działania „Współpraca”
- ▶ Silniejsze zaangażowanie nauki w proces tworzenia, wdrażania i upowszechniania innowacji

Jakie doradztwo?

- ✓ obiektywne i godne zaufania
- ✓ świadczące wysokiej jakości, kompleksowe usługi, w odpowiedniej formie, dostosowane do potrzeb odbiorców
- ✓ odpowiednio finansowane
- ✓ dobrze przygotowane metodycznie, merytorycznie, praktycznie
- ✓ dysponujące odpowiednimi narzędziami (również ICT) i sprzętem
- ✓ posiadające dostęp do informacji i baz danych
- ✓ współpracujące z nauką
- ✓ współpracujące z innymi partnerami (doradcami, przedstawicielami nauki, przedsiębiorcami, również z zagranicy) - sieciowanie
- ✓ odpowiadające na współczesne wyzwania i potrzeby
- ✓ nieodpłatne w określonym zakresie

Dziękuję za uwagę!